



Gelderland-Midden

Taal en denken

Een jong kind leert woorden begrijpen en zeggen. Hij leert ook zinnen maken. Hij leert TAAL!

Het kind gebruikt taal om:

- Te zeggen wat hij ziet of doet en om te vragen.
Voorbeeld: Het kind *zegt*: "Daar loopt een poes". Het kind *ziet* een poes.
- Informatie te vergaren; iets (voor elkaar) te krijgen.
Voorbeeld: Het kind *zegt*: "Mag ik een koekje?". Het kind *wil* een koekje.

Het kind leert de wereld te ontdekken en over dingen na te denken in bijvoorbeeld gesprekjes:

- *Wat hebben we gisteren gedaan?* (tijdsbegrip);
- *Wat is het grootst: een kasteel of een huis?* (een vergelijking maken);
- *Ik heb een trui aan en jij ook. Wat is het verschil? Wat is het hetzelfde?* (overeenkomsten en verschillen tussen voorwerpen);
- *Een koe is een dier en een schaap is ook een dier* (indelen in categorieën: dieren, eten enz.);
- *Om te timmeren heb ik een hamer nodig* (middel-doelrelatie)
- *Hoe ziet het eruit?* (beschrijving geven)
- *Wat gebeurt er als je een glas limonade laat vallen?* (voorspellen)
- *Ze schopt per ongeluk de bal in de tuin van de buurman? Wat zou je kunnen doen? En wat nog meer? (meerdere oplossingen bedenken)*
- *Waarom heb je geen muts op in de zomer? (motiveren)*

U als ouder kunt het denken in woorden en zinnen stimuleren, bijvoorbeeld: vragen stellen naar aanleiding van een verhaal of een gebeurtenis. Samen praten tijdens het voorlezen, knutselen, boodschappen doen, koken, tafel dekken, aankleden.

Zo kan bijvoorbeeld het volgende gesprekje ontstaan:

- We gaan zo eten, zullen we samen de tafel dekken? Wat hebben we nodig?
- *Een vork en een mes*
- Maar we eten ook soep. Kun je soep eten met een mes of vork?
- *Nee hè, met een lepel!*
- Voor jou een lepel en voor papa en mama een lepel. Die zijn niet hetzelfde hè?
- *Die van papa en mama zijn veel groter*
- Wat kun je nog meer met een lepel eten?
- *Weet ik niet*
- Zullen we ook een toetje eten?
- *Ja lekker, ijs!*
- Waarmee gaan we het ijs eten?
- *Met een lepel*

De ontwikkeling van taal en denken gaat samen: taal is de basis van alles wat leert. Daarom is het zo belangrijk dat u, als ouder, laat merken wat je allemaal met taal kunt doen.

Algemene tip: denk aan bijvoorbeeld "W" vragen (wie, waar, wanneer, wat, waarom) en "hoe is het gebeurd?", tijdens gesprekjes of gezamenlijke activiteiten.

Tot slot

Heeft u vragen of behoefte aan een persoonlijk advies, dan kunt u terecht bij de logopedist van de GGD Gelderland Midden (afdeling Jeugdgezondheidszorg) die uw school bezoekt. U vindt het telefoonnummer hieronder.